

SEPTIMIU BUCUR ȘI GÂNDIREA
Septimiu Bucur and the "Gândirea"

Dumitrița TODORAN Ph.D. Candidate,
"Petru Maior" University of Tîrgu Mureș

Abstract: Septimiu Bucur published various comments about books of literature, literary theories, philosophy, Romanians and foreign books, started with 1934 in magazines "Gândirea", "Vitrina literară", "Gând românesc", "Naționalul nou", "Progres și cultură", "Viața literară", "România literară", "Azi", "Eu și Europa" etc.

His soul magazine was "Gândirea" where he published his numerous reviews and literary essays started 1935 since 1941: "Christianity and social reality", Rehabilitation reality, The poem of the Big Anonymous, To an anthropology paradoxical, Two books about the existence, Spengler and European time, Words about the new Germany, Philosophy and Poetry, Lucian Blaga's first metaphysical rounding, Eroism demonic, Victor Papilian: beyond evil, One aspect of literary issues, The destiny of mankind etc.

By treating the issues highlighted in the essays listed above, the essayist highlights his rich culture, critical sense highly developed, refinement, seductive phrase, penetrating judgments, literary passion, original ideas.

Keywords: Septimiu Bucur, Gândirea, essay, chronic, critical sense, original ideas.

Perioada cuprinsă între cele două războaie mondiale a fost o epocă paradoxală, marcată de un important progres economic și de un avânt cultural fără precedent dar și de puternice seisme sociale și politice.

După cum arată Ovid S. Crohmălniceanu în "Literatura română între cele două războaie mondiale", primul război mondial a întrerupt violent cursul vieții literare românești (revistele își încetează apariția, cenaclurile nu mai funcționează). Locul majorității foștilor directori de conștiință e luat de alții anonimi: Eugen Lovinescu, Tudor Vianu, Liviu Rebreanu, George Călinescu, Tudor Arghezi, Ion Barbu etc.

Polemicile literare se poartă mai ales în jurul specificului național și al dicotomiei tradiționalism/modernism, dezbateră lunecând de pe zona esteticului spre cea a ideologiei politice: gruparea din jurul revistei *Gândirea* va confunda etnosul național cu ortodoxismul iar ideea unei nașteri naționale, promovată atât de cercul *Gândirii* cât și de cel de la *Cuvântul* va fi preluată din ideologia fascistă. Disputa purtată în jurul problemei tradiționalism-modernism creează două curente de opinie antagonice: curentul tradiționalist care luptă pentru menținerea structurilor existente opunându-se înnoirilor de orice fel (industrializare, urbanizare etc) și curentul modernist creat în jurul revistelor *Sburătorul*, *Contemporanul*, *Punct Integral*, *Alge*, caracterizat prin deschiderea către Occident și valorile civilizației europene moderne.

Cea mai importantă revistă literară de orientare tradiționalistă a fost *Gândirea*, înființată la Cluj în 1921 sub direcția lui Cezar Petrescu iar din anul următor a lui Nechifor Crainic. Aceasta urmărește să apere "românismul" împotriva "spiritului internationalist" al epocii. Nechifor Crainic va face însă din ortodoxism cheia de boltă a doctrinei gândiriste.

Doctrina gândiristă semnifică așadar un traditionalism spiritualizat în sensul că ortodoxismul este identificat ca matrice spirituală a românismului.

Gândiriștii căutau inițial “sufletul național” în folclor, în miturile și credințele precreștine de unde și cultul iraționalului și abundența de motive, simboluri și mituri precreștine în literatura lui Blaga, A. Maniu, V. Voiculescu ș.a. După 1928, pe măsură ce revista se orientează politic din ce în ce mai mult către dreapta, apare o critică tot mai radicală a societății burgheze, în care autorii criticau vechea generație într-un limbaj violent, reproșându-i că reprezintă o mentalitate anacronică, definită prin raționalism, spirit critic și credință fermă în “ideea umanitară, în drepturile eterne ale omului”. Nu toți colaboratorii revistei vor adera la noua doctrină, definită de Blaga drept un “periculos mesianism rasist” asupra căruia formula următorul avertisment: “Până acum nici un popor nu a devenit mare pornind de la un program mesianic”. Revista însă va institui un adevărat stil, ignorând avertismentul său, adoptat de mișcarea legionară și de propaganda regimului antonescian, un fel de delir mistic încărcat cu metafore apocaliptice precum “poruncile sângelui”, “prăpăstiile de vremelnice” etc.

Pe tărâmul poeziei, distincția tradiționalism / modernism e dificil de operat, dat fiind că poeții de la *Gândirea*, tradiționaliști prin orientare sunt în general moderni prin limbaj iar pe de altă parte poeții cercurilor moderniste cultivă adesea teme și motive tradiționaliste. Totuși se pot delimita trăsături specifice pentru fiecare orientare în parte: în cazul poeziei tradiționaliste, satul tradițional în opoziție cu orașul dezumanizat, istoria națională, sentimentul religios, folclorul național etc, iar în cazul poeziei de avangardă, elogiul orașului modern, al civilizației industriale, erotismul, antireligiozitatea, revolta socială.¹

O definiție a gândirisimului

Esența motivează existența. Omul o intuește, simte, descoperă, cultivă, conservă fructifică, prin ea dobândind conștiința propriului său rost.

Dar omul aparține unei familii naționale care se numește Neam, realitate vie, deschisă spre umanitate și spre toți cei care i se contopesc în onoare și onestitate, prin asimilarea valorilor sale vitale ca pe o hrană fără de care n-ar mai putea viețui. Esența unui neam e reflectată în excelențele sale: sfinți, martiri, eroi, creatori de artă, știință, educație, sophie, elite prin care marea familie națională iese din efemer spre înveșnicire ca în semnificația Luceafărului din poemul eminescian, a Coloanei fără de sfârșit a lui Brâncuși, a troițelor înfrățite ascensiv ale lui Ion Țuculescu, a turlor sfintelor biserici și a eternei aspirații a omului la raiul pierdut.

Scriitorul gândirist și cronicile sale

Septimiu Bucur publică diverse comentarii la cărți de literatură, teorie literară, filosofie, atât românești cât și străine începând cu 1934 în revistele “Gândirea”, „Vitrina literară”, „Gând românesc”, „Naționalul nou”, „Progres și cultură”, „Viața literară”, „România literară”, „Azi”, „Eu și Europa” etc. Deși își lasă amprenta în revistele mai sus enumerate, numele lui Septimiu Bucur este ignorat în critica și eseistica literară interbelică. Cauza? Autorul nu reușește să alcătuiască pe parcursul vieții un volum de cronici și eseuri

¹ Gândirea, Anul XII, *Despre rasă cu stil*, 1932

literare, prin urmare, posteritatea l-a cam pierdut din vedere. Pe lângă acest lucru n-a fost genul de persoană care să atragă atenția asupra sa nedeclanșând polemici. Însă, textele sale critice, atât cele pe care a reușit să le publice cât și cele care au rămas în manuscris îi conferă statutul distinct de critic. Se ocupă de critica prozei discutând valabilitatea subiectelor și a temelor fiind un bun observator și analizator apreciind operele diversilor autori, desconsiderând operele altora.

Revista de suflet a scriitorului Septimiu Bucur a fost *Gândirea*, unde își publică numeroasele cronici și eseuri literare înfăptuite: *Destinul omenirii*, *Nuvelele ardelenesti ale lui V. Papilian*, *Aurel Vlaicu în imaginea românească a lui V. I. Popa*, *Un "roman" al iubirii neîmplinite*, *Despre Tinerii noștri poeți*, *Poezia lui Gherghinescu Vania*, *Filosofie și poezie*, *Spre o antropologie paradoxală*, *Spangler și momentul european*, *Poema Marelui Anonim* etc. Septimiu Bucur, colaborator constant la revista *Gândirea*, publică între anii 1935-1940 un număr de treizeci de cronici și eseuri literare, prin care își evidențiază cultura bogată, un simț critic foarte bine dezvoltat, rafinement, frază seducătoare, judecăți penetrante, foarte multă informație oferită, pasiune literară, idei originale.

În cronică intitulată "Destinul omenirii", Septimiu Bucur expune conținutul primelor două volume ale lucrării lui P.P. Negulescu intitulată deasemenea "Destinul omenirii". Acestea aduc în discuție toate problemele fundamentale care frământă spiritul contemporan. Bucur, îl vede pe P.P. Negulescu devotat lucrării sale oferind o înfățișare limpede a părerilor ce s-au cristalizat de-a lungul vremii asupra tuturor problemelor dezbătute în volumele sale care amenință răbdarea explicabilă a cititorului să fie numai o introducere la dezbateră propriu-zisă a temei. Negulescu se ferește să închege vre-un punct de vedere personal de-a lungul paginilor. Își mărturisește însă credința în trei vechi concepții: democrație, capitalism, evoluționismul spensian. Negulescu întreprinde o lungă călătorie istorică arătându-ne cum s-a născut și cum s-a dezvoltat. Analizează îndeaproape cele trei formule politice și economice din Rusia, Italia, Germania. Ajunge la concluzia că toate trei sunt falimentare atât din punct de vedere teoretic cât și practic. Bucur rezumă ideea lui Negulescu, și anume aceea că: statele totalitare tind spre o oarecare uniformizare a popoarelor respective, singura lor poruncă fiind conformismul, la care dacă-i cedezi, îți semnezi în mod cert condamnarea la moarte.

Valoarea obiectivă a volumelor constă în părerile împărtășite despre bolșevism, fascism și hitlerism. Întreg volumul al doilea din *Destinul Omenirii* este o completare a criticilor aduse ideologiilor totalitariste. Autorul, spune Septimiu Bucur, preconizează cu vizibilă stăruință atât instruirea intelectuală a colectivității etnice cât și mai ales superioritatea etică a conducătorilor politici. Acesta afirmă că, în ciuda tuturor beneficiilor, întrevede încă un obstacol în drumul salvării destinului omenirii, și anume egoismul popoarelor. Negulescu închină o amănunțită cercetare începutului ideii de progres, început pe care îl marchează Bacon și îl înalță la suprema expresie a optimismului evoluționist, Herbert Spencer. În ultima parte a volumului întărește ideile din volumul întâi, tratând problema progresului. Septimiu Bucur spune despre lucrarea lui Negulescu că este expresia unei mentalități cu două sau trei decenii în urmă, adică o carte, care deși se ocupă de actualitate, o tratează doar pe margine.²

² *Gândirea*, Anul XIX, nr. 2, Februarie 1940, p. 117-119

În cronică „Nuvelele ardelenesti ale lui V. Papilian”, Septimiu Bucur urmărește noul volum de nuvele al lui d-lui Victor Papilian care ridică în planul discuțiilor literare o problemă din cele mai semnificative pentru procesul epicei noastre contemporane. Culegerea acestuia, *De dincolo de râu*, este subintitulată *nuvele ardelenesti*. Ca punct de plecare în descoperirea cuprinsului cărții este întrebare, pe care zice Septimiu Bucur că ar trebui să ne-o adresăm: “întrucât peisajul local poate fi izvor de inspirație artistică și în ce măsură el impune procedeele de prelucrare și transfigurare?”³

Septimiu Bucur observă că structura marilor literaturi europene a rezultat din contopirea mai multor factori dinamici. Ajunge la concluzia că provinciile au un rol foarte important în procesul de organizare a tuturor literaturilor europene. În România fiecare colț al patriei a adus un stâlp de sprijin nou la bolta care se întinde. Ardealul, Moldova și Muntenia sunt cei trei factori determinanți ai culturii noastre. Victor Papilian se referă la forțele regionale ce stau la baza unității noastre regionale.

În aprofundarea “Nuvelor lui V. Papilian”, Bucur observă prezentarea câtorva aspecte din viața Ardealului, fiind vizibilă distanța dintre autor și materialul prelucrat. “La Victor Papilian personalitatea artistică este un termen de polarizare a peisajului regional, o forță fecundă căreia mediul exterior îi rezistență.”⁴

Cronicarul identifică temele principale ale celor cinci nuvele ale volumului. Trei exploatează străfundurile folclorice ale statului transilvănean. De exemplu, nuvela “Obsesia” analizează un caz psihologic. Papilian este atras de misteriozitatea sufletului uman.

Bucur, parcurgând nuvelele lui V. Papilian se oprește asupra nuvelei “Se dezmoțesc sufletele”, unde zugrăvirea unei serii de scene din marele tablou al războiului îi atrage atenția.” Aici, persoanele prezentate sunt într-o continuă frământare.

Din arta epică a lui Papilian deducem darul său de a scrie, evidențiat prin lucrările valoroase care ni le-a oferit.

Septimiu Bucur, în cronică literară intitulată “Aurel Vlaicu în imaginea românească a lui V. I. Popa” nu dezbate toate aspectele lucrării voluminoase a lui V. I. Popa. Popa alcătuiește trei tomuri privitoare la Vlaicu. În “Velerim și veler Doamne” autorul dă frâu liber fanteziei. Popa numește neconținut, strânge un bogat material informativ. Imaginația sa pleacă întotdeauna de la imagini certe. Autorul face o selecție a mărturiilor existenței lui Vlaicu, având o înclinație spre ironie.

Cartea lui V. Popa, afirmă Bucur, este o adevărată cronică măiestrită a epocii lui Vlaicu, în care se zugrăvesc medii și mentalități.

Septimiu Bucur consideră că prin figura lui Aurel Vlaicu, V. Popa a câștigat un merit sporit de prozator, în lucrarea sa, “frământându-se năzuințele spirituale românești” și credința în steaua singulară a neamului.

În următoarea cronică, dedicată romanului lui Emanoil Bucuta, “Capra neagră”, Bucur evidențiază admirabila povestire, o carte ce reînvie o epocă scrisă. Bucur observă că fraza lui Emanoil e bogată atrăgând cititorul neavând ritm sau rimă. Ce mai observă scriitorul mureșean? Că lucrarea n-are subiect încheiat, o acțiune unitară. Bucur redă un scurt rezumat

³ Septimiu Bucur, *Banchetul lui Lucullus*: pagini de critică literară. - Ed. îngrijită, prefață și note asupra ediției de Serafim Duicu, Cluj-Napoca, Dacia, 1978, (restituiri), p.259

⁴ *Idem*. p.262

al romanului, putând-o descrie în două cuvinte: tristețe și plăcere intelectuală. “ Capra neagră” rămâne cartea îndurerată a iubirii neîmplinite dar arzătoare.”⁵

În studiul despre “Poezia lui Gherghinescu Vania”, Bucur remarcă concentrarea expresivă a acestuia, limpezimea strofelor, o corectitudine tehnică în care se modelează sensibilitatea poetului. Poetul cântă cu deosebire sentimentul iubirii și al morții. Dimensiunea esențială a poeziilor lui Gherghinescu Vania este linia împletită de firul macabrului și al eroticului. “Cu prighetoarea acerba” Gherghinescu Vania iese din stilul minor al poeziei sale de până acum, verificând așteptări vechi și îndreptățând nădejdi noua.”⁶

În “Filosofie și poezie”, Septimiu Bucur încearcă să-l definească în câteva cuvinte pe Tudor Vianu. Spune despre acesta că s-a dovedit a fi un important comentator al problemelor estetice. “Estetica” lui Tudor Vianu descifrează raportul dintre filosofie și poezie. Caracteristic pentru acesta este capitolul introductiv al volumului, pe care Septimiu Bucur încearcă să îl explice. Esteticianul pleacă de la afirmația că “epoca modernă s-a născut deodată cu separarea tărâmurilor culturii.”

Intr-o altă cronică, Bucur își exprimă părerea “despre tinerii noștrii poeți”, care contribuie fiecare în parte la afirmarea creatoare a sensibilității autohtone. Scriitorul înfățișează încercările poetice ale lui Octav Suluțiu, Emil Giurgiuca, Grigore Bugarin.⁷

În anul 1935, în numărul X al revistei *Gândirea*, Septimiu Bucur tratează, în cronică intitulată “ Spre o antropologie paradoxală” problema gnoseologiei, a antropologiei. Cronicarul ne oferă scurte prezentări a celor mai renumite volume ce au tratat problema antropologiei. Astfel, în volumul său “Agonia unei lumi”, Ludwic Bauer tratează problema eului, individualitățile pierzându-și relieful. Acesta a scris o carte ciudată plină de cruzime. În cartea sa contribuie cu ardoare la umilirea omului.

După acesta a urmat marxismul, care în cel mai crud mod posibil a decapitat personalitatea. După Marxism, Nietzsche a formulat cultul supraomului constituind un imn dedicat omului.

Raționalismul a dus pe cărări greșite cultura omenească. Cunoașterea filosofică pentru a-și putea păstra autonomia cuvenită, a trebuit să rămână străină atât de teologie cât și de știință. Septimiu Bucur consideră că discrepanța dintre știință și filosofie este aceea că cea dintâi cercetează natura indiferent de om iar cea de-a doua cunoaște totul în și prin om. Filosofia unește obiectul cu subiectul.

Berdiaeff reabilitează omul astfel antropologismul acestuia are o nuanță transcendențială. Gnoseologia germană în schimb degradează omul. Omul nu își dobândește valoarea ontologică decât prin cunoaștere iar Dumnezeu este o infinită ficțiune. La Berdiaeff etica devine filosofia libertății. Noțiunea de tragic ocupă loc de frunte în concepția cugetătorului rus. Există o oarecare înrudire de sensuri între Berdiaeff și Blaga, prin tratarea misterului miturilor și simbolurilor. Berdiaeff consideră că existența răului înseamnă ca omul posedă libertate și poate să se revolte împotriva propriului său creator. Psihologia divină acoperă câmpul lăuntric al tragediei libertății, concluzia fiind că libertatea distruge sufletul omenesc. Aceasta nu ne îndrumă spre bine deoarece nu cunoaște nici binele nici răul. Berdiaeff tratează deasemenea mitul prăbușirii aruncând întreaga vină asupra libertății pe care

⁵ *Gândirea*, An. XVIII, nr. 5, mai 1939, p. 282- 283

⁶ *Ibidem*, p. 290

⁷ *România literară*, An, I, nr. 9/1939, p.18

omul o primise prin actul creației. Binele și răul încearcă să domine ființa umană aruncându-ne spre paradoxuri și contradicții. Inșă acestea vor să creeze mereu valori spirituale. Oricât s-ar trata problema omului, vor rămâne straturi neatinse. Omul este cel care a rupt continuitatea firească a fenomenelor naturale. Intrarea omenirii în creștinism, singura doctrină teologică ce pune individualitatea pe prim plan constituie adevărata antropologie. Antropologia lui Berdiaeff e paradoxală și personalizată. Acesta consideră că omul, ca individ, valorează cât o verigă în lanțul speciei însă ca personalitate el transcede specia.

Erosul te învață să trăiești dar te învață și să mori iar Berdiaeff aprinde făclii noi în străfundurile ființei umane.

Cronica din numărul 2 al revistei *Gândirea* din anul 1936 este dedicată lui Oswald Spangler, personalitate ce trădează destinul tragic al Europei. Prin celebra sa opera "Untergang des Abend-landes" gânditorul german vestește omenirea de prăbușirea întregului apus. Volumele sale cuprind teorii noi despre cultură ieșind în evidență savantele documentare științifice. Traducerea titlului, "Prăbușirea occidentului" scoate în evidență strigătul ce răsună în mijlocul unei omeniri îmbătătită de încredere și rațiune. Pus în fața unui eveniment important din istoria Europei și anume revoluția hitleristă Spangler și-a spus cuvântul cu cea mai mare sinceritate. Criza presupune un dezechilibru superficial iar suferința veacului nu se vindecă cu expresii. Devenirea istorică e roaba veșnică a legilor. Spangler consideră pesimismul o atitudine lașă dar dacă urlăm tragismul stărilor e cu totul altceva decât pesimism. Gânditorul german încearcă să impună un cult al curajului în cugetare.

Cartea lui Oswald Spangler ocupă un loc de frunte în rândul operelor în care predomină sentimentul eroic. Acesta consideră că conducătorii de azi ai lumii nu au un punct de reper, lipsindu-le perspectiva. În cartea sa prezintă situația Germaniei hitleriste acuzând cu sinceritate național-socialismul.

Bucur consideră că Spangler e un dușman înverșunat al abstracției și al teoretizării acesta dorind mereu să înfățișeze realul.

În articolul "Poema Marelui Anonim", Septimiu Bucur ne prezintă o altă imagine asupra operei lui Lucian Blaga și nu numai. Trebuie ținut cont de faptul că Septimiu Bucur lectura cu mare plăcere opera marelui poet ajungând să lege în cele din urmă o relație de prietenie. Cronicarul precizează că Lucian Blaga a scris pe lângă poezie un minunat roman metafizic intitulat: "Cenzura transcendentă". Mulți au comentat acest volum săvârșind un păcat grav, denigrând opera scriitorului. Singurul care a încercat să scoată din "cenzura transcendentă" o opera fenomenologică a fost Vasile Bâncilă. Această operă și-o poți apropia de suflet doar despiciându-i elementele exterioare înțelegându-i toate sensurile.

Deși Blaga este un poet iremediabil, studiile sale filosofice sunt încărcate cu substanța lirică. Metafizica este un risc al spiritului uman, o făptură putem spune care iese din laboratorul fanteziei. Un singur gând metafizic poate avea putere destructibilă asupra liniștii lăuntrice. Gândurile metafizice nu tind spre verificări empirice, ele sunt întotdeauna subiective.

Blaga consideră că metafizica este întemeiată de un Demiurg ce o insuflă făpturilor omenesti. Opera "Cenzura transcendentă" este o operă de metafizică deoarece aceasta trezește în cititor meditații profunde.

Septimiu Bucur consideră că de la Eminescu încoace nu s-a mai scris un poem filosofic așa măreț.

Coloana vertebrală a cărții constă în raportul dintre principiul metafizic absolut și cunoașterea individuală. Septimiu Bucur oferă o serie de sinonime conceptului "metafizic absolut" însă Blaga îl numește Marele Anonim. Marele Anonim urmărește să nu aibă nevoie de argumentări logice, Lucian Blaga dându-și seama că nici un creier omenesc nu poate să conceapă o asemenea creație, de aici luând naștere tragismul fără leac al concepției sale. Acesta încearcă totuși de a cuprinde integral transcendentele întâmpinând însă piedici. Doar Marele Anonim poate stăpâni harul cunoașterii nelimitate, omului fiindu-i ursită o cunoaștere cenzurată. Prin acest poem, prin analiza sa, Blaga trece unul din cele mai mari examene, problema tratată putând să rateze. Teoria despre transcendență permite mai multe feluri de cunoaștere: cunoașterea concretă, cunoașterea paradisiacă, cunoașterea luciferică, cunoașterea mitică, cunoașterea ocultă. Filosofii străini precum Descartes, Spinoza, Kant urmează firul metafizicii absolute.

Lucian Blaga cântă cu pasiune misterul. Misterul ocupă locul central în sistemul de gândire al lui Blaga. Unii consideră cunoașterea ca fiind un fenomen alții ca fiind un nefenomen, aceștia fiind împărțiți în două tabere: tabăra subiectiviștilor și cea a obiectiviștilor. Blaga însă vine cu o altă soluție, diferită față de aceste două teorii. Acesta întipărește cunoașterii constrângerea cenzurii transcendente. Prin această afirmație Blaga a riscat mult. Cunoașterea ca entitate metafizică iese la suprafață, privită numai prin prisma cenzurii transcendente.

Susținându-și teoria îi combate pe Ludwig Klages și pe Max Scheler. I se aduce acuzația că e fenomenolog însă Blaga nu este, e original. Cu Lucian Blaga s-a pus piatra unghiulară a metafizicii românești.

Exprimându-se furibund, în numele unui „naționalism integral”, „sănătos”, el crede că vehemența limbajului și negarea generală pot fundamenta o nouă ordine socială. Desființează dintr-un condei pe cei patru „titani ai cugetării iudaice: Marx, Freud, Bergson, Einstein” și se arată profund scârbit de „patrupedele” de la „Sburătorul”, de nulitățile de la „Viața românească” sau de lipsa totală de vocație vădită de T. Arghezi, G. Călinescu etc. pe care îi amenință. Rezumând, el proclamă „inexistența criticii românești” și „caducitatea” literaturii autohtone. Expresie a unei atitudini pozitiviste față de opera literară, studiile lui Bucur, însuflite de febră polemică, beneficiază de o anume densitate și rigoare a demonstrației.

Bibliografie

A. Bibliografia operei

Banchetul lui Lucullus: pagini de critică literară. - Ed. îngrijită, prefață și note asupra ediției de Serafim Duicu, Cluj-Napoca, Dacia, 1978, 303 pagini (restituiri)

Bucur, Septimiu, *Poema Marelui Anonim* în *Gândirea*, Anul XIV, nr.9, Noiembrie, 1935

Bucur, Septimiu, *Spre o antropologie paradoxală* în *Gândirea*, Anul XIV, nr. 10, Decembrie, 1935

Bucur, Septimiu, *Orizont și stil* în *Gândirea*, Anul XIV, nr. 3, Martie, 1936

Bucur, Septimiu, *Spengler și momentul European* în *Gândirea*, Anul XIV, nr. 2, Februarie, 1936

Bucur, Septimiu, *Filosofie și poezie* în *Gândirea*, Anul XIV, nr. 8, Octombrie, 1937

Bucur, Setimiu, *V. Voiculescu: Intrezăriri- Gheorghinescu Vania: Privighetoare Oarbă în Gândirea*, Anul XIV, nr. 7, Septembrie 1940

B. Dictionare, enciclopedii

Cosma, Ana, *Scriitori români mureșeni*, Biblioteca județeană Mureș, Târgu Mureș, 2000

Papadima, Liviu, *Dicționarul general al literaturii române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006

Zaciu, Mircea, *Dicționar esential al scriitorilor români*, Editura Albatros, București, 2000

C. Volume critică literară

Blaga, Lucian, *Despre conștiința filosofică*, Editura Facla, 1974

Caracostea, Dumitru, *Arta cuvântului la Eminescu*, Editura Junimea, Iași, 1980

Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Fundația pentru literatură și artă, București, 1941

Crohmălniceanu, Ovid, *Istoria literaturii române între cele două războaie mondiale*, vol. I, București, Minerva, 1975

Crohmălniceanu, Ovid, *Literatura română și expresionismul*, Editura Minerva, București, 1978

Crohmălniceanu, Ovid, *Lucian Blaga*, EPL, București, 1963

De Micheli, Mario, *Avangarda artistică a secolului XX*, traduceri de Ilie Constantin, Ed. Meridiane, București, 1968

Lovinescu, Eugen, *Critice*, 2, Editura Minerva, București, 1963

Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitesti, 2008

Negoșescu, Ion, *Istoria literaturii române*, volumul I, ediția I, București, Editura Minerva, 1991

Piru, Alexandru, *Panorama deceniului românesc 1940-1950*, Editura pentru Literatură, București, 1968.

D. Bibliografie virtuală

[http://www.crispedia.ro/Septimiu Bucur](http://www.crispedia.ro/Septimiu_Bucur)

<http://www.revistaclipa.com/>

<http://www.centrul-cultural-pitesti.ro>

<http://revistacultura.ro>

[http://www.romlit.ro/revista romnia literar](http://www.romlit.ro/revista_romnia_literar)